

19. Posvěcený život v Kristu

Bůh nám odpustil v Ježíši Kristu. Jestliže jsme přijali zásluhy Kristovy, prohlásil nás za spravedlivé. Vírou si přivlastňujeme toto ospravedlnění. Jsme osvobozeni od otroctví hříchu a odsouzení zákona. Hříšná minulost je zapomenuta. Jsme zbaveni břemene, které nás tížilo. Jak se projevuje život ospravedlněného člověka?

I. OBRÁCENÍ A ZNOVUZROZENÍ

Pro změnu, která nastává u pokání činícího člověka, používá Písmo obrazné termíny: obrácení, znovuzrození. Počátek změny byl v tom, že si člověk uvědomil svou ztracenost. "Metanoia" - znamená změna mysli.

1. Obrácení

Obrátit se znamená v duchovním životě: přestat chodit po svých vlastních cestách, přestat bloudit a obrátit se směrem k Bohu. Písmo nám podává mnoho příkladů obrácení, z nichž dva jsou zvlášť poučné.

a) Saul Tarzenský - apoštol Pavel. Před svým obrácením se považoval za spravedlivého. Přitom byl fanatickým pronásledovatelem křesťanů a domníval se, že tím slouží Bohu. Fil 3.5.6 Jednoho dne však, když se vydal na cestu do Damašku, byl obklíčen světlem z nebe a slyšel hlas: "Sauli, Sauli, proč se mi protívíš?" Tázał se: "Kdo jsi, Pane?" Hlas odpověděl: "Já jsem Ježíš, kterému se ty protívíš." Saul je poslán do Damašku, kde po třech dnech úzkosti a postu se setkává s Ananiášem, který ho vyučuje Boží pravdě. Saul pronásledovatel se stává pronásledovaným Pavlem.

Prožil pravé obrácení. Puzen neúnavnou horlivostí jde potom do Malé Asie, Řecka a Macedonie, aby tam zvěstoval evangelium a činil zázraky. Své dřívější tituly a privilegia považuje nyní za smetí. Fil 3,7-9

Ze Saule se stal Pavel. Jsou to dvě odlišná jména, a přece je to tentýž muž, u něhož nastala proměna (metamorfóza), kterou potom vyjádřil slovy: "Kdo je v Kristu, je nové stvoření. Co je staré, pominulo, hle, je tu nové!" 2 Kor 5,17

b) Marnotratný syn. Zásah Boží moci při obrácení člověka je znázorněn podobenstvím o marnotratném synu. Luk 15.11-24 Syn se vzbouřil proti otci, kterého pokládal za tyрана. Chce žít svobodným a bohatým životem. Zneužívá však svou svobodu a stává se otrokem neřestí. Promrhá své bohatství a je na dně. Jeho bída je hrozná. Z lidského hlediska je v bezvýchodné situaci. Marnotratný syn však "šel do sebe", měřil důsledky svých činů a byl si vědom své bídy. Zároveň si připomínal milý obraz otcovského domova a zatoužil vrátit se tam. Pokání koná své dílo v jeho srdci. Čemu utíkal, po tom touží: co vyhledával, to se mu teď protíví. Chce být znovu synem. Změna smýšlení dává zrod pevnému rozhodnutí: "Vstanu a půjdu k svému otci." Dochází k obrácení: vstává, vydává se na cestu, nalézá otce a svůj domov a okouší radost ze záchrany.

Pokáním touží hříšník po vysvobození, po novém životě. Pokání je tedy mravní příčinou obrácení. Obrácení je čin, kterým se starý život začíná měnit v nový. Je to velká změna (metamorfóza). Hříšník byl obrácen směrem do světa, nyní se obrací směrem k Bohu.

2. Znovuzrození

a) U marnotratného syna nastal nový život, Laskavý otec to přesně vyjádřil, když pravil svému druhému synovi: "Ale máme proč se veselit a radovat, poněvadž tento tvůj bratr byl mrtev, a zase žije, ztratil se, a je nalezen." Luk. 15,32

Tento velký div Boží při člověku vyjádřil apoštol Pavel slovy k Efezským 2.1.4.5: "I vy jste byli mrtvi pro své viny a hříchy, v nichž jste dříve žili podle běhu tohoto světa ... Ale Bůh, bohatý v milosrdenství, z velké lásky, jíž si nás zamiloval, probudil nás k životu spolu s Kristem, když jsme ještě byli mrtví pro své hříchy. Milostí jste spaseni!"

Kvůli hříchu hříšník ztratil své právo nést titul dítko Božího. Nyní však vírou v Krista se stal znovu Božím dítětem. Řím 3,23; Luk 3,38; Jan 1,12.13; Řím 8,15

b) V rozhovoru s Nikodémem nazval Pán Ježíš tuto změnu znovuzrozením. Doktorovi zákona, který přišel tajně v noci, řekl Spasitel: "Amen, amen, pravím tobě, nenarodí-li se kdo znovu, nemůže spatřit království Boží." Nikodém tomu nerozuměl. Tázal se: "Jak se může člověk narodit, když už je starý? Nemůže přece vejít podruhé do života matky a narodit se." Ježíš odpověděl: "Amen, amen, pravím tobě, nenarodí-li se kdo z vody a z Ducha, nemůže vejít do království Božího, Co se narodilo z těla, je tělo, co se narodilo z Ducha, je duch." Jan 3,3-6

c) Znovuzrození je div milosti Boží. Člověk se ve své síle nemůže stát novým stvořením. Duch svatý jej ujišťuje, že mu Bůh skrze Krista odpustil. Duch svatý působí obrácení a znovuzrození. Celé toto dílo při člověku je předivné působení třetí božské osoby. Nedá se rozumem vysvětlit ani odborně teologicky vyložit, neboť "pokoj Boží převyšuje všeliký rozum lidský". Fil 4,7

II. POSVĚCENÍ

Duch svatý vzbudil v člověku ducha pokání a pokračuje ve svém díle. Posvěcení je projevem jeho trvalé činnosti. 1 Petr 1,1.2 Hříšník byl osvobozen od viny. Chce však být osvobozen i od nadvlády hříchu, a toto osvobození je posvěcení.

Posvěcení záleží v růstu nebo rozvoji duchovního života, který začal při obrácení - znovuzrození. Mohli bychom říci, že posvěcení je denně obnovované obrácení, nebo s Lutherem vyjádřit, že denně musíme znovu činit pokání, žít v duchu pokání.

1. Ospravedlnění a posvěcení

Mezi ospravedlněním a posvěcením je přímý vztah, i když je rozlišujeme.

Ospravedlnění je základ; posvěcení je dílo celého života. V ospravedlnění Bůh činí něco pro nás, vymazává naši minulost a prohlašuje nás za spravedlivé; v posvěcení Bůh činí něco v nás, proměňuje naši povahu a umožňuje nám konat spravedlnost.

Apoštol Pavel shrnuje ospravedlnění a posvěcení takto: "Nyní však není žádného odsouzení pro ty, kteří jsou v Kristu Ježíši, kteří se neřídíme vůlí těla, ale vůlí Ducha, neboť zákon Ducha, který vede k životu v Kristu Ježíši, osvobodil tě od zákona hříchu a smrti. Bůh učinil to, co bylo zákonu nemožné pro lidskou slabost." Řím 8.1

2. Víra a posvěcení

Jsme posvěceni vírou ve smířčí oběť Pána Ježíše. Úloha víry je tedy ve věci spasení nesmírně důležitá.

a) Jsme však v pokušení domnívat se, že víra nás osvobozuje od zachovávání přikázání Božích. Naopak, ona potvrzuje zákon a pomáhá nám zachovávat jej. Pavel praví: "To tedy vírou rušíme zákon? Naprosto ne! Naopak, zákon potvrzujeme." Řím 3.31 "Co z toho plyne? Máme snad hřešit, protože nejsme pod zákonem, ale pod milostí? Naprostá ne !" Řím 6,15.

Hříšník, kterému bylo odpuštěno a který byl ospravedlněn, nemůže být neposlušný vůči zákonu Božímu. Poslušnost je důkazem obrácení, je to pokání v akci. "Jsme-li živi Božím Duchem, dejme se Duchem také řídit." Gal 5.25

b) Ospravedlnění z víry vede k zachovávání zákona. Pokání činící hříšník odevzdal své srdce Bohu a ochotně ho poslouchá. Toto rozhodnutí znamená u něho více než pouhou změnu vyznání víry nebo zvyků, ono vytváří celou řadu odříkání a povinností. Znamená to posvěcení schopností a činností ve službě Páně. "Neboť toto je vůle Boží, vaše posvěcení." 1 Tes 4.3: 1 Petr 1,15.16

c) Jestliže jako ospravedlnění zachováváme Boží přikázání, nejsme "pod zákonem". Zachovávání přikázání není prostředkem spasení, ale důsledkem spasení. Kristus musí být v nás zformován. Gal 4,19

d) Víra tedy hraje prvořadou roli v našem posvěcení. "Svatost je strom, jehož kořenem je víra. (Alexandr Vinet) Tato víra se však stává činem vůle skrze moc Ducha svatého. "Víra bez skutků je mrtvá." Jak 2,20 "Víra je ve skutečnosti skutek, nejvyšší skutek, neboť jí se člověk dává, a svobodná bytost nemůže učinit nic většího než se dát. V tomto smyslu Jakub staví skutek proti víře, která je pouhým mrtvým intelektuálním věřením. V podobném smyslu Pavel staví víru proti skutkům pouhého záslužnictví. Živá víra Pavlova je v podstatě živý skutek Jakubův." (Frédéric Godet)

"V čem záleží víra? V důvěře a v poslušnosti. Věřit, to znamená projevovat důvěru a prokazovat poslušnost. Nebo co je to svěřit se, svěřit se Ježíši Kristu? To znamená předat mu vedení svého života. A v nejnějnější oblasti, kterou Ježíš požaduje, to je předat mu řízení toho, co je v nás nejnějnější a nejosobnější: naše srdce, naše svědomí." (Gaston Fremmel)

3. Negativní a pozitivní stránka v posvěcení

a) Negativní stránka záleží v odtržení se od zla. Hřích je přestoupením zákona života. Je proto třeba za každou cenu se ho zřici. 1 Jan 3.4; Řím 6.12.13

b) Pozitivní stránka záleží v celém zasvěcení se Bohu a životu poslušnosti vůči Božím přikázáním a vedení Ducha svatého. Řím 2.13: 8.13.14

c) Toto zasvěcení se musí být trvale obnovováno. Je odpovědí na dar, který nám Bůh dal ze své velké lásky. Bůh si přeje, abychom se den ode dne více přibližovali jeho charakteru lásky, spravedlnosti a svatosti. "Ale jako je svatý ten, který vás povolal, buďte i vy svatí v celém způsobu života. Vždyť je psáno: Svatí buďte, neboť já jsem svatý!" 1 Petr 1.15.16

d) Posvěcený život vyžaduje trvalé spojení s Bohem. Máme se stát "účastníky božské přirozenosti" (2 Petr 1, 4) - a žít životem Kristovým. "Nežiji už já, ale žije ve mně Kristus. A život, který zde nyní žiji, žiji ve víře v Syna Božího, který si mne zamiloval a vydal sebe samého za mne." Gal 2.20

Posvěcení je vskutku dílo Boží. "Neboť je to Bůh, který ve vás působí, že chcete i činíte, co se mu líbí." Fil 2.13 Člověk se však musí vydat Bohu a cvičit se ve víře.

III. HLAVNÍ ČINITEL POSVĚCENÍ

1. Duch svatý hraje nesmírně důležitou roli v pokání, obrácení - znovuzrození i posvěcení.

a) Duch svatý nás "obviňuje z hříchu, ze spravedlnosti a ze soudu" (Jan 16,8). Vzbuzuje v nás pocit hříšnosti, zjevuje nám požadavky Boží spravedlnosti a způsobuje bázeň Boží u vědomí konečného soudu.

b) Duch svatý pracuje na našem vnitřním osvětlení skrze obrácení a znovuzrození. Jan 3.5-8
Duch svatý nás posvěcuje. "Bůh vás jako první vyvolil ke spáse a posvětil Puchem a vírou v pravdu ...". 2 Tes 2.13 Takto pak můžeme přinášet ovoce Ducha. Gal 5.22.23

c) Ducha svatého můžeme ovšem také zarmoutit neposlušností nebo dobrovolným a úmyslným zatvrzením srdce. Písmo praví: "Nezarmucujte Ducha svatého Božího, kterým znamenání jste ke dni vykoupení." Ef 4,30 Duch svatý je třetí božskou osobou i ve smyslu tohoto verše, protože zarmoutit můžeme jen osobu, nikoli nějakou sílu.

d) Duch svatý je tedy nepostradatelný. Budeme-li s vírou o něj prosit, bude nám udělen v hojnosti. Luk 11,13

Obvinění z hříchu, pokání (změnu mysli), vyznání hříchů, jistotu o Božím odpuštění a ospravedlnění, obrácení, znovuzrození i posvěcení působí onen svatý Duch. Nedá se proto v tomto díle mluvit o nějakých stupních. Je tu určitý vývoj v poznávání Božích věcí, ale všechno, co tu vyjadřujeme obraznými termíny, začíná jakoby současně mocí téhož Ducha. Ospravedlnění i posvěcení jsou jakoby dvě strany téže mince.

2. Duch svatý nás posvěcuje skrze četbu Bible, Božího slova.

Bůh nám poskytuje mnoho prostředků milosti. Jedním z důležitých je právě Písmo.

a) Písmo je proto tak důležité, jelikož je inspirováno Duchem svatým. 2 Tím 3.16: 2 Petr 1.21

b) Písmo má být naším každodenním duchovním chlebem. Bible nás poučuje a posiluje. Mat 4.4

c) Písmo je dopisem, který je nám adresován osobně, jehož smysl, hodnota a vliv nám jsou zjeveny tou měrou, jak jej čteme, znovu pročitáme a o něm meditujeme.

d) Písmo musíme studovat v pokoře a s vírou, s upřímnou touhou upravit svůj život dle Božích rad a příkazů, jít ve šlépějích Toho, který je ústředním bodem Písma, totiž Ježíše Krista.

e) Jsme posvěcováni slovem pravdy. Jan 17.17

f) Ačkoli dílo spásy je z Boží iniciativy, člověk musí chtít konat vůli Boží. Pán Ježíš klade důraz na naši dobrou vůli. Luk 9.23: Jan 7.17

3. Duch svatý nás pudí k modlitbě

a) Díky modlitbě můžeme v kteroukoli chvíli, na kterémkoli místě a za jakýchkoli okolností ve jménu Ježíše Krista vejít v přímé spojení s Bohem. Bůh nás ochotně slyší; vyslýchá naše prosby tou měrou, jak jsou ony v souladu s Boží vůlí vůči nám. Modlitby musí být prosty sobectví a musí být inspirovány upřímnou vírou. Fil 4.6.7

b) Pán Ježíš, na němž v plnosti spočinul Duch svatý (Mat,16.17) posvěcoval denně svůj život skrze modlitbu, časné ráno vstával a vycházel na pusté místo, kde se modlil. Mar 1.35

c) Kristus nám dal vzor správné modlitby - Otčenáš - Mat 6.9-13. Zdůraznil význam soukromé modlitby. v. 6 Varoval před mnohmluvností, v. 7

d) Duch svatý nám jde na pomoc v naší mdlobě a inspiruje nás k formulování modliteb. Řím 8.26 My totiž i po svém obrácení stále pociťujeme svou hříšnost. Nikdo z nás nemůže tvrdit, že je bez hříchu. Kdo by to prohlašoval, je lhářem. "Pakli říkáme, že hříchu nemáme, sami se svodíme a pravdy v nás není. 1 Jan 1.8.10 Naší snahou však musí být vyhybat se každému hříchu, ať tzv. velkému nebo malému. Každý hřích je urážkou Boha. Nikdy se nesmíme smířit se sebemenším hříchem.

e) Dokud máme toto pozemské tělo, budeme muset stále vést boj. Řím 7.14-17.24.25 Jan nás vybízí, abychom nehřešili. Zhřešíme-li ve své lidské mdlobě, Duch svatý jako náš Potěšitel nás povzbuzuje, abychom se dovolávali zásluh Pána Ježíše a nabyli jistoty odpuštění. 1 Jan 2.1.2 "Ač sedmkrát padá spravedlivý, však zase povstává." Př 24.16 Každý večer máme co vyznávat. Denně činíme znovu pokání a obracíme se s prosbou o odpuštění k svému Pánu. Stále cítíme, že bez Boží milosti bychom setrvali v hříchu. Trvale cítíme svou závislost na Pánu a cele mu důvěřujeme, že v nás dokoná dílo, které při nás započal. Fil 1.6 I když nejsme dokonalí, snažně běžíme k cíli dokonalosti. Fil 3.12.13

Závěr:

Nakonec shrneme v několika "bodech" dílo spásy při nás.

a) Vírou jakožto důvěrou přijímáme a přivlastňujeme si Kristovy zásluhy, jsme ospravedlněni.

b) Vírou jsme posvěceni. Toto dílo nemá původ v nás, je to dílo Boží milosti skrze krev Kristovu.

c) Znovuzrození, která začíná pokáním, vyznáním a odpuštěním hříchů, je i počínajícím bodem posvěcení. Není to ve skutečnosti nic jiného než růst nového člověka z moci Ducha svatého.

d) Bůh nám udílí moc svého Ducha a všechny zdroje svého slova, k nimž máme přístup modlitbou a meditací. On nám také poskytuje jako řád posvěcení svůj svatý zákon, jež zachovával Pán Ježíš, náš dokonalý vzor.

e) Posvěcení se týká celé naší bytosti: těla, ducha i duše. 1 Tes 5.23.24 Bez posvěcení "nikdo neuzří Pána Židům 12,14

f) Konečným cílem posvěcení je dokonalost, kterou prožijeme v plnosti, až skončí hřích a původce hříchu, až budeme při vzkříšení osvobozeni od všech pozemských zátěží. Pak budeme stále více a více poznávat a okoušet Boží lásku, Boží svatost a dokonalost.